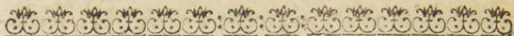

γενναιότητα, ἔτε μὴ μεμνηθῆσαι δύναμαι αὐτῶ, ἔτε μεμνημένος μὴ ἐν ἐπαινεῖν· εἰ δέ τις τῶν ἀρετῆς ἐφιεμένων ἀφελιμώτερον τινὶ Σακράτους συνεγένετο, ἐκείνον ἐγὼ τοῦ ἀνδρα ἀξιωμακαριστότατον νομίζω.

X.

THEOPHRASTI Characteres ethici,
sive notationes morum.

α.

Varietatem
ingeniorum
obseruare
vixit est.

- Η**δὴ μὲν καὶ πρότερον πολλάκις ἐπισήσας τὴν διάνοιαν, ἐθαύματα, ἴσως δὲ ἔδδ παύσομαι θαυμάζων, τί γὰρ δήποτε, τῆς
- 2 Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀέρα κειμένης, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὁμοίως παιδευομένων, συμβεβηκεν ἡμῖν ἔτην αὐτὴν τάξιν τῶν τρόπων
  - 3 ἔχειν. ἐγὼ γὰρ, ὦ Πολύκλεις, συνθεωρήσας ἐκ πολλῶν (χρόνων) τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἄτε βεβιωκῶς ἐτη ἐννεήκοντα ἐννέα, ἐτι δὲ ὠμυληκῶς πολλῶς τε καὶ παντοδαπῶς φύσεσι, καὶ παρατεθεαμένος ἐξ ἀκριβείας πολλῆς τῆς τε ἀγαθῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς φαύλης, ὑπέλαβον δεῖν συγγράψαι, ἅ ἐκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ.
  - 4 Ἐκδήσω δέ σοι κατὰ γένος, ἅσα τε τυγχάνει γένη τρόπων τῆτοις προσκείμενα, καὶ ὅν τρόπον τῆ οικονομία χρᾶνται. Ἰππολαμβάω γὰρ, ὦ Πολύκλεις, τῆς υἱεὶς ἡμῶν βελτικῆς ἐσοῦσα, καταλειφθέντων αὐτοῖς ὑπομνημάτων τοιαύτων, οἷς παραδείγμασι χρώμενοι ἀμύθησονται τοῖς εὐχρη-

εὐχρημονεσάτοις συνείναι τε καὶ ὀμιλεῖν, ὅπως
 μη καταδέεσθαι ὥσιν αὐτῶν. Τρέφομαι δὲ 6
 ἤδη ἐπὶ τὸν λόγον· σὸν δὲ, παρακολοθῆσά
 τε καὶ εἰδῆσαι εἰ ὀρθῶς λέγω. Πρῶτον μὲν 7
 ἐν ποιήσομαι τὸν λόγον ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνείαν
 ἐξηλωκότων, ἀφίεις τὸ προσιμιάζεσθαι, καὶ
 πολλὰ περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν καὶ ἀρξο-
 μαί* πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας, καὶ ὀρίσκειν
 αὐτὴν εἰδ' ἕτα τὸν εἰρῶνα διέξειμι ποῖός
 τις ἐστὶ καὶ εἰς τίνα τρόπον κατενήνεκται
 καὶ τὰ ἄλλα δὴ τῶν παθημάτων, ὥσπερ
 ὑπεθέμην, πειράσομαι κατὰ γένος φανερὰ
 καταστήσαι.

β. (1)

Περὶ Εἰρωνείας.

*Disimulatio
insidiosa.*

Η μὲν ἐν εἰρωνείᾳ δοξοῖεν ἂν εἶναι, ὡς τύ-
 πω^a λαβεῖν, προσποιήσας ἐπὶ χεῖρον^b
 πράξεων καὶ λόγων· ὁ δὲ εἰρῶν τοιοῦτός τις 2
 ἐστίν, οἷος προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς ἐθέλειν λα-
 λεῖν ἔμισεῖν καὶ ἐπαυνεῖν παρόντας, οἷς ἐπέ-
 θετο λάθρα, καὶ τέτοις συλλυπεῖσθαι ἠτλω-
 μένοις· καὶ συγγνώμην δὲ ἔχειν τοῖς κακῶς 3
 αὐτὸν λέγουσι· καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτὴν λεγο-
 μένοις,

* Hic simul sub exemplo methodum proponit, qua in reliquis etiam notationibus progressurus sit.

a Hac formula & similibus, quae initio capitulum re-
 currunt, excusatur definitio non nimis accurata, sed qua
 satis habemus rem aliquo modo, & quasi sub exemplo indi-
 casse: quales saepe sunt Jctorum in Pandectis definitiones.
 Vid. Ind.

b q.d. affectatio in deterius. Nimirum εἰρῶν non modo
 dissimulatio est generatim hoc loco, aut qui, quod Socra-
 tes facere solebat, boni finis causa sententiam suam premit-
 tit sed homo versutus, qui fallendi causa alienam personam
 sumit, insidiosus &c.

μένοις, καὶ πρὸς τὰς ἀδικημένους καὶ ἀγανα-
 4 κήεντας πρῶτος διαλέγεσθαι. Καὶ τοῖς ἐντυ-
 γχάσειν κατὰ σπερδὴν βελομένοις, προστάξαι
 ἐπανελθεῖν. Καὶ μηδὲν ὧν πράττει ὁμολογήσαι,
 ἀλλὰ Φῆσαι βελεύεσθαι. Καὶ προσποιήσασθαι
 ἄρτι παραγεγονέναι, καὶ ὄφει γενέσθαι αὐτὸν,
 5 καὶ μαλακιοῦσθαι. Καὶ πρὸς τὰς δανειζομένους
 6 καὶ ἐρανίζοντας, αἷς ἔ πολεῖ. Καὶ μὴ πωλῶν
 Φῆσαι πωλεῖν. Καὶ ἀκίσσας τι δείξει * μὴ προσ-
 ποιήσας, καὶ ἰδὼν, Φῆσαι μὴ εὐρακέναι, καὶ
 7 ὁμολογήσας, μὴ μεμνήσθαι. Καὶ τὰ μὲν ἐσκε-
 Φθαι φάσκων, τὰ δὲ ἐκ εἰδέναι, τὰ δὲ θαυμά-
 ζειν, τὰ δ' ἤδη ποτὲ καὶ αὐτὸς ἔτω διαλογί-
 8 σασθαι. Καὶ τὸ ὅλον δευῖς τῷ τοιαύτῳ τρόπῳ
 τῆ λόγῳ χρῆσθαι. ἔ πισεύω, ἐχ ὑπολαμβάνω,
 ἐκπλήττομαι καὶ λέγει, ἑαυτὸν ἕτερον ^d γε-
 9 γονέναι καὶ μὴ ἔ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξήκει
 παράδοξόν μοι τὸ πρᾶγμα· ἄλλω τινὶ λέγε
 ὅπως δὲ σοὶ ἀπισήσω, ἢ ἐκεῖνος καταγινῶ,
 10 ἀπορῆμαι. Ἄλλ' ὅρα μὴ σὺ θᾶττον πισεύης
 τοιαύτας φωνάς καὶ πλοκάς καὶ παλιλλογίας,
 ἔ χειρόν ἐστιν εὐρεῖν ἔδεν· τὰ δὲ τῶν ἡθῶν μὴ
 ἀπλᾶ ἀλλ' ἐπίβελα φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ,
 ἢ τὰς ἐχεις.

γ. (2)

Περὶ κολακείας.

Adulatio.

Τὴν δὲ κολακείαν ὑπολάβοι ἂν τις ὁμιλίαν
 αἰσχρὰν εἶναι, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολα-
 κεύοντι.

c Vel quasi non intellexisset, quid vellent: vel quasi pecuniam non haberet, quia vendere non posset. PAVW. coniciat χολή.

* Ita editio Bas 1531 quod praefero aliorum δέξει.

d Prae admiratione. Saepius ita LVCIANVS. Omnia eo pertinent, vt persuadeat ἑρῶν, sibi peregrina & noua videri, quae tamen optime nouit.

κεύοντι τὸν δὲ κόλακα τοιῶτόν τινα, ὥστε πο- 2
 ρευσόμενον ἅμα εἶπειν, ἐν θυμῷ ὡς ἀποβλέψο-
 σιν εἰς σὲ οἱ ἄνθρωποι; τῆτο ἔδεν γίνεται τῶν 3
 ἐν τῇ πόλει πλην ἢ σοί. Ἡυδοκίμεις χθες ἐν
 τῇ σοῖ πλείονα γὰρ ἢ τριάκοντα ἀνθρώπων
 καθήμενων, καὶ ἐμπροσθέντος λόγου, τίς εἶη
 βέλτιστος; ἀπ' αὐτῆ ἀρξαμένους πάντας ἐπὶ
 τὸ ὄνομα αὐτῆ κατενεχθῆναι καὶ ἄλλα τοι- 4
 αῦτα λέγειν ἀπὸ τῆ ἰματίης ἀφελεῖν κρο-
 κίδα καὶ εἰάν τι πρὸς τὸ τρίχωμα τῆς κεφα-
 λῆς ἀπὸ πνεύματος προσήνεχθη ἄχυρον, καρ-
 φολογήσασαι καὶ ἐπιγελάσας δὲ εἶπειν, ὅραίς; 5
 ὅτι δυοῖν σοι ἡμερῶν ἐκ ἐντετύχημα, πολιῶν
 ἐρχομαι τὸν πώγωνα μεσόν καὶ περ, εἴτις καὶ
 ἄλλος, ἔχεις, πρὸς τὰ ἔτη, μέλαινα τὴν 6
 τρίχα. Καὶ λέγοντος δὲ αὐτῆ τι τῆς ἄλλης
 σιωπᾶν κελεύσαι, καὶ ἐπανέσαι δὲ ἀκένον- 7
 τος καὶ ἐπισημήνασθαι δὲ εἰ παύσεθαι, ὅρ-
 θῶς καὶ σκώφαντι ψυχρῶς † ἐπιγελάσασαι, 7
 τό τε ἰμάτιον ὥσαι εἰς τὸ σῶμα, ὡς δὴ ἔδυνα-
 μενος καταχεῖν τὸν γέλωτα. Καὶ τῆς ἀπαν- 8
 τῶντας ἐπισηῆσαι κελεύσαι, ἕως ἂν αὐτὸς ἠ
 παρέλθῃ. Καὶ τοῖς παιδίοις μῆλα καὶ ἀπίδες 9
 πριά-

e Mutata subito constructio, pro ἀπὸ σὲ, tanto dili-
 gentius notanda, quod nec sacri scriptores ab hac ratione
 alieni sunt.

f Floccos legere solenne adulationis genus. SVI-
 DAS. Ἀφαιρεῖν κροκίδας ἐπὶ τῶν πάντα ποιόντων ἕνεκα κα-
 λικείας.

g Bas. 153: ἄκοντος quam sequuntur & aliae. Brunst.
 Casaub. ἀκόντα Aeque adulatorium est laudare inuitum,
 atque audientem. Quidam σκώφας τι, ubi est nominatiuus
 absolute positus pro genitiuo Graecorum, de qua ratione
 plura dedit PERIZO. ad AELIA. 2, 11.

† Al. πικρῶς, vtrumque aptum. Nam πικρὸν etiam
 absurditatis quendam notionem habet apud Atticos.

h Etiam vsus pronominis αὐτός, vt lat. ipse inter adu-
 landi certe blandiendi rationes est, quod vulgo notum, post-
 quam multis ad h. l. declarauit Casaubonus.

- πριάμενος, εἰσενέγκας δὲ ναὶ ὄρωντος αὐτῷ καὶ
 Φιλῆσας δὲ εἰπεῖν, χρηστὸν πατὴρ νεότητι
 10 καὶ συνανέμενος δὲ κρηπίδας, τὸν πόδα Φῆσαι
 11 εἶναι εὐρυθμότερον τῷ ὑποδήματός. Καὶ πο-
 ρευομένους πρὸς τινα τῶν Φίλων, προδραμῶν
 εἰπεῖν, ὅτι πρὸς σε ἔρχεται καὶ ἀνασρέφας,
 ὅτι προσήγγελα. Ἀμελεῖ δὲ καὶ τὰ ἐκ γυ-
 ναικείας ἀγορᾶς διακοιῆσαι δυνατὸς ἀπνευσθί.
 12 Καὶ τῶν ἐσιωμένων πρῶτος ἐπανέσται τὸν οἶον
 καὶ παρακειμένω¹ εἰπεῖν, ὡς μαλακῶς ὀδί-
 εις; καὶ ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης,
 13 Φῆσαι, τρεῖς ἄρα ὡς χρηστὸν ἐστίν. Καὶ ἐρω-
 τῆσαι, μὴ ριγοῖ, καὶ εἰ ἐπιβαλέσθαι βέλτε-
 ρα καὶ ἐπιπερισεῖλαι αὐτόν καὶ μὴ ταῦτα
 λέγων, πρὸς τὸ ἔς προσπίπτων ψιθυρίζειν
 καὶ εἰς ἐκείνους ἀποβλέπων, τοῖς ἄλλοις λα-
 14 λειν. Καὶ τῷ παιδὸς ἐν τῷ θεάτρῳ ἀφελό-
 μενος τὰ προσκεφάλαια, αὐτὸς ὑπεσφῶσαι.
 Καὶ τὴν εἰκῆν Φῆσαι εὐήρηκται ἰσθῆναι, καὶ
 τὸν ἀγρὸν εὐπεφυῆσθαι, καὶ τὴν εἰκόνα ὁμοίαν
 15 εἶναι. Τὸ κεφάλαιον, τὸν κόλακά ἐστι θεάσασθαι
 πάντα λέγοντα, καὶ πράττοντα, οἷς χαριεῖσθαι
 ὑπολαμβάνει.

δ. (3)

Garrulitas.

Περὶ Ἀδολεσχίας.

- 2 Ἡ δὲ ἀδολεσχία ἐστὶ μὲν διήγησις λόγων μα-
 κρῶν, καὶ ἀπροβλεπτῶν ὁ δὲ ἀδολεσχῆς
 τοῖς ἑαυτοῦ ἐστίν, οἷος ὃν μὴ γινώσκει τῆτι παρα-
 καθεζόμενος πλησίον, πρῶτον μὲν τῆς αὐτοῦ
 γυναι-

¹ Ita pro παρακίμων vel παρακειμένων legendum; mo-
 nuit I. F. Gron. in add. ad observant. 3, 14 p. 556. pro ἐπίει
 malit CASAVB ἐπίει.

* PAVW. conicit aut delendum articulum τῶν, aut
 legendum pro ἀπὸ esse ἐπί. Recte, puto.

γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον, εἶτα ὁ τῆς νυκτὸς
 εἶδεν εὐπνιον, τῆτο δηγήσασθαι. Εἶθ' ὧν 3
 εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ καθέκαστα διεξελθεῖν.
 Εἶτα δὴ, προχωρῆντος τῆ πράγματις, λέγειν,
 ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν
 ἀρχαίων καί, ὡς ἄξιοι γεγονάσιν οἱ πυροὶ ἐν 4
 τῇ ἀγορᾷ καί, ὡς πολλοὶ ἐπιδημοῖσι ξένοι καί,
 τὴν θάλατταν ἐκ Διουσιῶν^k πλώμιον εἶναι
 καί, εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ, τὰ ἐν τῇ γῆ βελ-
 τιώσεσθαι καί, ὅτι ἀγρὸν εἰς νέωλα γεωργή- 5
 σει καί, ὡς χαλεπὸν ἐστὶ τὸ ζῆν καί, ὡς Λά-
 μππος μυστηρίους μεγίστην δάδα^l ἔσησε καί,
 πόσοι εἰσὶ κιοιες τῆ ᾠδείης^m καί, χθές ἡμε-
 σαί καί, τίς ἐστὶν ἡμέρα σήμερον; καὶν ὑπο- 6
 μένη τις αὐτὸν, μὴ ἀφίσασθαι καί, ὡς Βοη-
 δρομιάνοσ μὲν ἐστὶ τὰ μυστήρια, Πυανεψιώνος
 δὲ Ἀπατέρια, Ποσειδεῶνος δὲ κατ' ἀγρῆς
 Διουύτια. Παρασεΐσανθα δὲ χορὴ τὲς τοιῶντες 7
 τῶν ἀνθρώπων* καί διαράμενον ἀπαλλάττε-
 σθαι, ὅσιν ἀπύρετος βέβηλαι εἶναι. Ἔργον γὰρ
 συναρκεῖσθαι τοῖς μῆτε χολὴν μῆτε σπυδῆν
 διαγνώσκουσιν.

ε. (4)

Περὶ ἀγροικίας.

Rusticitas.

Η δὲ ἀγροικία δόξειεν ἂν εἶναι ἀμαθία
 αἰσθημάτων ὁ δὲ ἀγροικὸς τοιῶντος τις, οἷος
 I κυκεῶνα

^k Cum plura fuerint Dionysia Athenis siue Liberalias;
 verna intelligunt, qui simpliciter ea nominant.

^l Cum facibus opus esset ad nocturna sacra, aemula-
 tioni locus fuisse videtur, quis maximam adferret.

^m Quod vt alia theatra Graecorum non ei solum rei,
 vnde nomen habet, sed etiam emtioni venditioni frumen-
 torum, itemque iudiciis habendis inferuit.

^{*} Hic φέρουσιν inferi vult ex coniectura CASAVBO-
 NVS, & ad παρασεΐσανθα intelligi χεῖρας, vertique ades
 demissis vel iactatis manibus fugere.

- κυκεῶνα ⁿ πινῶν εἰς ἐκκλησίαν πορεύεσθαι καὶ
 τὸ μύρον φάσκειν ἔδδεν τῆ θυμὸς ἥδιον ὄζειν
 2 καὶ μείζω τῆ ποδὸς τὰ ὑποδήματα φορεῖν καὶ
 μεγάλη τῆ φωνῇ λαλεῖν καὶ τοῖς μὲν φίλοις
 καὶ οἰκείοις ἀπιστεῖν, πρὸς δὲ τὰς αὐτῆ οἰκέτας
 3 ἀνακοινῆσαι περὶ τῶν μεγίστων καὶ τοῖς παρ
 αὐτῶ ἐργαζομένοις μισθωτοῖς ἐν ἀγρῶ, πάντα
 4 τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας διηγείσθαι. Καὶ ἀνα-
 βεβλημένος ἀνω τῆ γόνατος καθίζανει, ὥστε
 5 τὰ γυμνά αὐτῆ φαίνεσθαι. Καὶ ἐπ' ἄλλω μὲν
 μηδενὶ θαυμάζειν, μήτε ἐκπλήττεσθαι ἐν τοῖς
 ὁδοῖς ὅταν δὲ ἰδῇ βέν, ἢ ὄνον, ἢ τράγον, ἐσηκας
 6 θεωρεῖν. Καὶ προαιρῶν δὲ τι ἐκ τῆ ταμεικῆς δε-
 7 νῆος φαγεῖν, καὶ ζαρότερον πιεῖν. — Καὶ τὸν
 κύνα προσκαλεσάμενος, καὶ ἐπιλαβόμενος τῆ
 8 ῥύγχης, εἰπεῖν, ἔτος φυλάσσει τὸ χωρίον
 καὶ τὴν οἰκίαν, καὶ τὰς ἔνδον. Καὶ τὸ ἀργύ-
 ριον δὲ παρά τὰ λαβῶν, ἀποδοκιμάζειν, ὅλιαν
 μὲν λυπρὸν εἶναι, καὶ ἕτερον αἶμα ἀλλάττεσθαι
 καὶ ὁ * ἀροτρον ἐχρησεν, ἢ κόφινον, ἢ δρέπανον,
 ἢ θύλακον, ταῦτα τῆς νυκτὸς κατὰ ἀγρυπνίαν
 9 ἀναμιμνησκόμενος ^p καὶ εἰς ἄστυ καταβοῶντων
 ἐρωτῆσαι τὸν ἀπαντῶντα, πόσος ἦσαν αἱ διφθέραί,
 καὶ τὸ τάριχος. ^q κ. τ. λ.

5. Περι

ⁿ Medicamentum esse κυκεῶνα, iam indicavit CASAVBONVS. Quidā intelligatur ille speciatim κυκεῶνα, de quo ARISTOPH. PAS. 711. κυκεῶνα βληχανίας, de quo Schol. οἱ ὄπῳρον πολλὴν ἐδοιοῦντες, κυκεῶνα πίνουσι, ὅτι τὰ σῆξαι τὴν τροφὴν, καὶ μὴ ναυτιῶν. Βλήχανον vel γλήχανον pulegium est. Cognatum, arbitor, thymo, de quo statim Rusticum autem prodire in publicum nauseantem.

^o Pecuniam iam acceptam reprobatur, dicens, nimis tenuem esse, & simul, cum dicto, ipse, (de mensā argentarii:) aliam mutat.

^{*} Suspiciabar ὄ, sed etiam hoc intelligitur, relatum ad ἄροτρον.

^p Non opus est, ut media nocte reposcat, & ἀπειτεῖν hic inculcetur: rusticum est ipsum recensere, & monere famuliam, ne obliuiscatur.

^q Vellis & cibus rusticorum.

5. (5)

Περὶ ἀρεσκείας.

Blanditia.

Η δὲ ἀρεσκεία ἐστὶ μὲν, ὡς ὄρω περιλαβεῖν,
 ἔντευξις ἕκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ ἡδεῖης πα-
 ρασκευαστικῆ ὁ δὲ ἀρεσκός ἀμέλει τοιῶτός τις, 2
 οἷος πόρρωθεν προσαγορεύσας, καὶ ἀνδρα
 κράτιστον εἰπῶν, καὶ θαυμάσας ἱκανῶς, ἀμφο- 3
 τέρως ταῖς χερσὶ μὴ ἀφιέναι, καὶ μικρὸν προ-
 πέμψας, καὶ ἐρωτήσας, πότε αὐτὸν ὄψεται;
 ἐτι ἐπαυῶν ἀπαλλάττεσθαι. Καὶ παρακληθεῖς 4
 δὲ πρὸς διαίταν, μὴ μόνον ἂ παρέσι βέλεσθαι
 ἀρεσκεῖν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀντιδίκῳ, ἵνα κοινὸς
 εἶναι δοκῇ. Καὶ τῆς ξένης δὲ εἰπεῖν, ὡς δικαιο-
 τερα λέγῃσι τῶν πολιῶν. Καὶ κεκλημένος δὲ 5
 ἐπὶ δεῖπνον, κελεύσας καλέσας τὰ παιδιά τὸν
 ἐσιῶντα, καὶ εἰσιόντα, φῆσαι, σύκε ὁμοί-
 τερα εἶναι τῷ πατρὶ καὶ προσαγαγόμενος 6
 φιλήσας, καὶ παρ' αὐτὸν καθίσας, καὶ τοῖς μὲν
 συμπάσσειν, αὐτὸς λέγων, ἀσκός ἢ πέλεκυς τὰ
 δὲ ἐπὶ τῆς γαστρὸς εἶναι καθεύδειν, ἅμα θλιβό-
 μενος. κ. τ. λ.

ζ. (7)

Περὶ λαλιᾶς.

Loquacitas.

Η δὲ λαλία, εἴ τις αὐτὴν ὀρίζεσθαι βέ-
 λουτο, εἶναι ἂν δοξείεν ἀκρασία τῆς λόγου
 ὁ δὲ λαλὸς τοιῶτός τις, οἷος τῷ ἐντυγχάνοντι 2
 εἰπεῖν, ἂν ὅτιῃν πρὸς αὐτὸν φθέγγεται, ὅτι
 ἔδεν λέγει, καὶ ὅτι αὐτὸς πάντα οἶδε, καὶ ἂν
 ἀκῆ αὐτῆ μαθήσεται. Καὶ μεταξύ δὲ ἀπο- 3
 κρινο-

I 2

κρινο-

r Puerilem iusum intelligi satis liquet, & nugas pueris
 aptas. Forte pueros ridicule ἀσκόν, πέλεκυν, appellauit; forte
 manu efformauit figuras &c. PAVW. fabellas hoc initio
 intelligit.

- κρινόμενος ὑποβάλλειν, εἶπας σὺ μὴ ἐπιλά-
 θῃ^s, ὁ μέλλεις λέγειν καὶ, εὖγε ὅτι με ὑπέ-
 4 μνησας καὶ, τὸ λαλεῖν ὡς χρησιμὸν πρ' καὶ,
 ὁ παρέλιπον καὶ, ταχύγε συνήκας τὸ πρᾶγμα
 καὶ, πάλαι σε παρέήρην, εἰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 ἐμοὶ καλενεχθήσῃ καὶ ἑτέρας τοιαύτας ἀφορ-
 μὰς πορίσασθαι, ὥστε μὴδὲ ἀναπνεῦσαι τὸν
 5 ἐντυγχάνοντα. Καὶ ὅταν γε τὸς καθ' ἓνα ἀπο-
 κινῶται, δεινὸς καὶ ἐπὶ τὸς ἀθροῦς καὶ συνε-
 σηκότας πορευθῆναι, καὶ φυγεῖν ποιῆσαι με-
 6 ταξὺ χρηματίζοντας. Καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα
 δέ, καὶ εἰς τὰς παλαίστρας εἰσιῶν, κωλύειν
 τὸς παῖδας προσμανθάνειν τοσαῦτα^t καὶ
 προσλαλεῖν τοῖς παιδοδρίβαις καὶ διδασκάλοις.
 7 Καὶ τὸς ἀπίεναί φάσκουσας δεινὸς προπέμψαι,
 καὶ ἀποκαταστήσαι εἰς τὴν οἰκίαν. — Καὶ
 συνδικάζων δὲ κωλύται κρῖναι, καὶ συνθεωρῶν
 θεάσασθαι, καὶ συνδειπνῶν φαγεῖν, λέ-
 8 γων^u. Ὅτι χαλεπὸν τῷ λάλω ἐστὶ σιωπᾶν,
 καὶ ὡς ἐν ὑγρῷ ἐσὶν ἢ γλῶττα^a καὶ ὅτι ἐκ
 αὐτῶν σιωπήσειεν, εἰδ' εἰ τῶν χελιδόνων δόξειεν
 9 αὐτῶν εἶναι λαλίστερος^s καὶ σκωπτόμεος ὑπομεί-
 ναι^{*}, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν παιδίων, ὅταν αὐ-
 τὸν ἤδη καθεύδειν βεβλόμενα κελεύη, λέγοντα
 ταῦτα, λαλεῖν † τι ἡμῖν, ὅπως αὐτῶν ἡμᾶς ὕπνος
 λάβῃ.

η. Περὶ

^s Ita nostri, *vergifts deiner Rede nicht*.

^t An τοσαῦτα potest significare interim? Commoda certe sententia. Caeterum capital fuit lege Solonis palaestram aut scholam intrare, dum ibi essent pueri.

^u Ita interpunxi, ut λέγων habeat vim Gerundii Latinorum in *do*. Quae enim sequuntur, ea potius ex sua persona iudicare poterim THEOPHRASTVM, quam a garrulo prolata referre.

^{*} Edicium ὑπομείναι. Sed est ut δόξειε.

[†] Infinitum pro imperativo. Nolim autem cum magno viro μετέπειναι τὰ λόγῳ hic admittere.

η. (8)

Περὶ λογοποιίας.

Famigeratio
f. rums-
rum con-
fictio.

Η δὲ λογοποιία ἐστὶ σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων, ὧν βέλεται ὁ λογοποιῶν
ὁ δὲ λογοποιὸς τοιοῦτός τις, οἷος ὑπαντήσας 2
τῷ Φίλω εὐθύς καταβαλῶν^x τὸ ἦθος καὶ
μειδιάσας, ἐρωτήσας, πόθεν σύ; καὶ, τί
λέγεις; καὶ, ἔχεις περὶ τῶδε^y εἰπεῖν κοινόν;
καὶ ἐπιβαλῶν ἐρωτῶν, μὴ λέγῃς τι καινό-
τερον; καὶ μὴν ἀγαθὰ γέ ἐστι τὰ λεγόμενα 3
καὶ ἐκ ἑάσας ἀποκρίνεσθαι, εἰπεῖν τί λέγεις;
ἔδὲν ἀκήκοας; δοκῶ μοι σέ εὐωχῆσαι κοινῶν
λόγων. Καὶ ἐστὶν^z αὐτῷ ἡ στρατιότης, ἡ 4
παῖς ἄσεις τῆ ἀυλητῆ, ἡ λυκῶν ὁ ἐργολάβος
παραγεγονὸς ἐξ αὐτῆς τῆς μάχης, ἔφησιν
ἀκηκέονα. αἱ μὲν ἐν ἀναφορᾷ τῶν λόγων 5
τοιαῦτά εἰσιν αὐτῆ, ὧν ἔδειξ ἀν ἔχοι ἐπιλα-
βέσθαι^a. Δηγεῖται δὲ τέττης φάσκων λέγειν, 6
ὡς Πολυσπέρων^b καὶ ὁ βασιλεὺς μάχη νε-
νικηκε, καὶ Κάσανδρος ἐζώγηται. Κὰν εἴπη
τις αὐτῷ, σὺ δὲ ταῦτα πιστεύεις; φῆσει, τὸ 7
πράγμα βόασθαι γὰρ ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν
λογὸν ἐπενεῖναι, καὶ πάντα συμφωνεῖν, ταῦτά
δὲ λέγειν περὶ τῆς μάχης καὶ πολὺν τὸν ζῶ-
μὸν^c γεγονέναι εἶναι δὲ αὐτῷ καὶ σημεῖον, 8

I 3

τὰ

x Quidam καταβαλῶν componens. CAS. suspicatur μεταβαλῶν. Si ierquandum, significat modeste deiiciens, de gravitate & supercilio remittens.

y Intell. καιρῶν vel πράγματος.

z in promptu est, e vestigio confingitur.

a Ita iam CASAVBONO in mentem venerat. ἐπιλαβέσθαι nihili est.

b Tutor regiae sobolis Alexandri M. Rex autem Aridaeus.

c Comparat sicut magnus illud PLAVTINVM;

- τὰ πρόσωπα τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν ὄραν
 9 γὰρ αὐτῶν πάντων μεταβεβληκότα. Λέγει
 δ' αἷς καὶ παρακῆκε παρα τῆτοις κρυπτόμε-
 νόν τινα ἐν οἰκίᾳ, ἤδη πέμπτην ἡμέραν ἦκοντα
 10 ἐκ Μακεδονίας, ὅς πάντα ταῦτα εἶδε. Καὶ
 πάντα διεξιῶν, πῶς οἴεσθε; πιθανῶς χελιά-
 ζες λέγων, δυστυχῆς Κάσανδρος ὡ ταλαίπω-
 ρος ἐν θυμῷ τὸ τῆς τύχης ἀλλ' ἐν ἰσχυρὸς
 11 γεόμενος^d. Καὶ, δεῖ δ' αὐτό σε μόνον εἰδέναί,
 πᾶσι δὲ τοῖς ἐν τῇ πόλει προσδεδράμικε λῆ-
 12 γων. Τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τεθαύμακα,
 τί ποτε βέβηλα λογοποιῶντες· ἔ γάρ μόνου
 ψεύδουλα, ἀλλὰ καὶ ἀλυσιτελῶς ἀπαλλάττε-
 13 σι. Πολλὰκις γὰρ αὐτῶν οἱ μὲν ἐν τοῖς βαλα-
 νεῖοις περιστάσεις ποιῶμενοι, τὰ ἰμάτια ἀπο-
 14 βεβλήκασιν· οἱ δ' ἐν τῇ σοᾷ πεζομαχίᾳ καὶ
 ναυμαχίᾳ νικῶντες^e ἐρήμους δίκας ὠφλήκασιν
 15 εἰσὶ^f δὲ, οἱ καὶ πόλεις λόγῳ κατὰ κράτος
 αἰρῶντες παρεδειπνήθησαν· πᾶν δὲ ταλαί-
 16 πωρον αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἐπιτήδευμα. ποῖα γὰρ ἔ
 σοᾷ, ποῖα δὲ ἐργαστηρίῳ, ποῖα δὲ μέρει τῆς
 ἀγορᾶς ἔ διημερεύσιν, ἀπανδᾶν ποιῶντες τῆς
 εἰκόντας ἔτως, καὶ καταπαύοντες τοῖς ψευ-
 δολογίαις;

9. Περὶ

factum facere ex hostibus. PAVW. fuscipatur φασκῶν, frustum.

^d Hoc etiam adhuc pertinet ad χετλιωτικά illa de Cas-
 sandro ἐκφωνήματα. At sane potens iam erat, quo magis mi-
 rum, tantas opes concidisse.

^e h. e. narrandis pugnis & praeliis ita intenti quidam
 fuere, ut vadimonium obire obiti, eromodicii poenam,
 cui affinis hodie contumacia est, subirent.

^f CASAVBONIANA emendatio recepta.

^g Non male vertitur, ex MARTIALI, *domi-
 coenio affecti sunt*. Nam qui excidit, dum praelia narrat
 & captas vrbes, aliena coena, superest, ut domi coenet
 vel esuriat.

9. (9)

Περὶ ἀναισχυντίας.

Impudensia.

Η δὲ ἀναισχυντία ἔστι μὲν, ὡς ὄρω λαβεῖν,
 καταφρόνησις δόξης, ἀίχρ᾽ ἕνεκα κέρ-
 δος· ὁ δὲ ἀναισχυντος τοιοῦτος, οἷος πρῶτον μὲν
 ὃν ἀποσφραγεῖ, πρὸς τὸτον ἀπελθῶν δανείζομαι.
 Εἶτα θύσας ταῖς θεοῖς, αὐτὸς μὲν δεῖπνει παρ
 ἐτέρῳ, τὰ δὲ κρέα ἀποτιθέμεναι ἀλλοῖς πάσας,
 καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ἀκόλουθον δεῖνα
 ἀπὸ τῆς τραπέζης ἄρας κρέας καὶ ἄρτον, καὶ
 εἰπεῖν ἀκρόντων πάντων, εὐώχῃ τίμιε. Καὶ
 ὄφρων δὲ ὑπομιμνήσκει τὸν κρεωπῶλην, εἴ
 τι χρήσιμον αὐτῷ γέγονε· καὶ ἐσηκῶς πρὸς
 τῷ σαθμῷ μάλιστα μὲν κρέας, εἰ δὲ μὴ,
 ὅσῃν εἰς τὸν ζυγὸν ἐμβάλλειν· καὶ εἰ μὲν
 λάβῃ, εὐ ἔχει· εἰ δὲ μὴ, ἀρπάσας ἀπὸ τῆς
 τραπέζης χολίκιον, ἅμα γελῶν ἀπαλλάττε-
 σθαι. Καὶ ξένοις δὲ αὐτῷ θεῶν ἀγοράσας,
 μὴ δὲς τὸ μέρος, θεωρεῖν· ἀγειν δὲ καὶ τὰς
 νύκτας εἰς τὴν ὑπεράγειαν^h καὶ τὸν παιδαγωγόν.
 Καὶ ὅσα ἐωνημένος ἀξία τις φέροι, μεταδέναι
 κελύσσει καὶ αὐτῷ. Καὶ ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν
 οἰκίαν ἐλθῶν, δανείζομαι κριθῆς, ποτὲ δὲ
 ἄχυρον· καὶ ταῦτα χεῖσαντας ἀναγκάσαι
 ἀποφέρειν πρὸς αὐτόν. Δεινὸς δὲ καὶ πρὸς τὰ
 χαλκίαια τὰ ἐν τῷ βαλανείῳ προσελθῶν, καὶ
 βάψας ἀρύταναν, βοῶντος τῷ βαλανείῳⁱ· αὐ-

I 4

τὸς

^h Ordinarie intelligitur hūmēra, posthodie. Sed huic loco videtur accommodatius, χῶραν subaudire, locum posterio-riorem, vt intelligatur impudens noster ipse quidem cum hospitibus spectacula flans occupasse: post se autem statuisse, in sedili forte, cum paedagogo liberos.

ⁱ Videtur igitur moris fuisse, quadransum illum balnei pretium ante solvere, quam enlidam quis attingeret.

τὸς αὐτῶ καταχέασθαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι λέλεξα,
ἀπιὼν κἀκεῖ, ἔδεμῖα σοὶ χάρις.

ι. (10)

*Sordida
parfomonia.*

Περὶ μικρολογίας.

- 2 **Η** δὲ μικρολογία ἐστὶ Φειδωλία τῷ διαφόρῳ
ὑπὲρ τὸν καιρὸν ὁ δὲ μικρολόγος τοιῶ-
τὸς τις, οἷος ἐν τῷ μηνὶ ἡμισβόλιον ἀπαυτεῖν
ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῶν^k συσσίτων, καὶ ἀριθμεῖν
πῶσας κύλικας ἕκαστος πέπωκε καὶ ἀπά-
χασθαι ἐλάχιστα τῇ Ἀρέμιδι ἑ τῶν συνδειπνούν-
των. Καὶ ὅσα μικρὰ τις πριάμενος λογίζεσθαι,
3 πάντα φάσκειν εἶναι ἄγαν καὶ οἰκέτης χυτραν
ἢ λοπάδα καταξάντος, εἰσπράξαι ἀπὸ τῶν
4 ἐπιτηδίων. Καὶ τῆς γυναικὸς ἀποβαλέσης
τρέχαλκον, οἷος μεταφέρειν τὰ σκευῆ καὶ τὰς
κλίνας καὶ τὰς κισθῆρας, καὶ διφάν τὰ καλύμ-
5 μαθα. Καὶ εἰάν τι πωλῆ, τοσούτῃ ἀποδόσθαι,
6 ὥστε μὴ λυσιτελεῖν τῷ πριάμενῳ. Καὶ ἐκ ἂν
ἔασθαι ἔτε συκοραγῆσθαι ἐκ τῶ αὐτῶ κήπη,
ἔτε διὰ τῶ αὐτῶ ἀγρῶ πορευθῆναι, ἔτε εἰσάγειν
ἢ φάινκα τῶν χαμαὶ πεπρωκότων ἀνελεῖσθαι.
7 Καὶ τὰς ὄρας δ' ἐπισκοπεῖσθαι ὁσημέρη, εἰ
διαμένουσι οἱ αὐταί. Δεινὸς δὲ καὶ ὑπερημε-
8 ρίαν πράξαι, καὶ τόκον τόκῃ. Καὶ ἐσιῶν δη-
μότας μικρὰ τὰ κρέα κόψας παραθεῖναι καὶ
9 ὀφθαλμῶν μηδὲν πριάμενος εἰσελθεῖν. Καὶ ἀπα-
γορευθῆναι τῇ γυναικὶ, μήτε ἄλλας χρᾶν^m τινας
μήτε

k Ita coniectio, pro vulgato *οἰκίαν καὶ συσσίτων*. Genitium autem regi puto, a verbo *ἀπαυτεῖν*. Semibolium exigit ab unoquoque conuiuia. Τῶν *εὐσσίτων* aliquoties in ARISTOPHANE mentio, & Athenis adeo Atticis: ne Lacedaemonios forte cogites.

l An forte ex venatione inprimis epulabantur *εἰσάγειν*. Lacones certe apud PLUTARCHVM *Lyc.*

m Sequimur coniecturam CASAVBONI.

μήτε ἐλλύχνιον, μήτε κόμινον, μήτε ὀρίγανον, μήτε ἐλάς, μήτε σέμμαβα, μήτε θυλήμαβα· ἀλλὰ λέγειν ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα 10
πολλὰ ἐσι τῷ ἐνιαυτῷ· καὶ τὸ ὅλον δὲ τῶν μικρολόγων καὶ τὰς ἀργυροθήκας ἐστὶν ἰδεῖν εὐρωϊώσας καὶ κλείσιωμενας· καὶ αὐτὰς δὲ Φορῆνας ἐλάττω τῶν μικρῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐκ ληκυθίαν πάνυ μικρῶν ἀλειφομένους· καὶ ἐν 11
χρῶ κειρομένους^π· καὶ τὸ μέσον^ο τῆς ἡμέρας ὑπολουμένους· καὶ πρὸς τὰς γυναίεις διατενομένους, ὅπως τὸ ἱμάτιον αὐτοῖς ἔξει πολλὴν γῆν^ρ· 12
ἵνα μὴ ρυπαρήται ταχύ.

ια. (12)

Περὶ ἀκαιρίας.

Improuti-
tas.

Η μὲν ἐν ἀκαιρία ἐστὶν ἐπίτευξις λυπῶσα τὰς ἐνυγχανοίας· ὁ δὲ ἀκαιρος τοιαῦτός 2
τις, οἷος ἀρχολογῶν προσελθὼν ἀνακοινῶσαι καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν ἐρωμένην καιμάζειν πυρέτρισαν· καὶ δίκην ὠφληκότα ἐγγύης προσελθὼν 3
κελεύσασα αὐτὸν ἀναδέξασθαι[†] καὶ μαρτυρῶν παρῆναι, τῷ πραγματῶς ἤδη κειρομένους καὶ κεκλημένους εἰς γάμους τῷ γυναικεῖς γενεῶς 4
κατηγορεῖν· καὶ ἐκ μακρῶς ὁδῶς ἠκούσας ἀρῆ παρακαλεῖν εἰς περίπαλον· δεινὸς δὲ καὶ προσάγειν ὠνήην πλεῖω διδόνῃ ἤδη πεπρακότε· καὶ ἀκηκοότας καὶ μεμαθηκότας ἀνίστασθαι 5
ἐξ ἀρχῆς διδάσκων. Καὶ πρόθυμος δὲ ἐπιμελεθῆναι, ἃ μὴ βέλεται τις γενέσθαι, ἀχύνειαι

I 5

n Ne ita saepe opus sit.

o Meridie, ante tempus, ne calceos perdant.

p Intell. κειρομένους, s. cretam, qua candor conciliabatur vestibus.

† Pro quo alias dicitur ἀναδέχεσθαι τὴν δίκην τινός, aut ἐγγυῶσθαι. V. BVDAEVS Annot. in π. p. 39.

6 νεβλῶν δὲ ἀπειπασθαι καὶ θύουσας καὶ ἀναλί-
σκουσας ἤκειν τόμον* ἀπαλήθσαν. Καὶ μασι-
γυμένωσ οἰκέτω παρεσῶσ διηγείσθαι, ὅτι καὶ
αὐτῆσ πρὸσ ποῖσ ἔτω πληγὰσ λαβῶν ἀπήγχα-
τό καὶ παρῶν διαίτη συγκρέειν, ἀμφοτέρωσ
βυλομένωσ διαλύεσθαι καὶ ὀρχησόμενοσ ἀψα-
σθαι ἑταίρωσ μηδέπω μεθύοντοσ 9

β (14)

Stupiditas.

Περὶ ἀναίσθησίας.

2 Ἔσσι δὲ ἡ ἀναίσθησία, ὡσ ὄρω εἰπεῖν, βρα-
δύτησ ψυχῆσ ἐν λόγοισ καὶ πράξεσιν· ἃ
δὲ ἀναίσθητοσ τοιῶτόσ τισ, οἷοσ λογισάμενοσ
ταῖσ ψήφοισ, καὶ κεφάλαιον ποιήσασ, ἐρω-
3 τῶν τὸν παρακαθήμενον, τί γένησαι; καὶ δίκην
φεύγων, καὶ ταύτην εἰσιέναι μέλλωσ, ἐπιλα-
θόμενοσ εἰσ ἀγρὸν πορεύεσθαι καὶ θεωρῶν
ἐν τῶ θεάτρῳ μόνοσ καθαλείπεσθαι καθεύ-
4 δων. Καὶ πολλὰ φαγῶν, καὶ τῆσ νυκτοσ ἐπὶ
θάκον^r ἀνιστάμενοσ, ὑπὸ κυνόσ τῆσ τῆσ γείτο-
5 νοσ δηχθῆναι. Καὶ λαβῶν [τι] καὶ ἀποθεῖσ
αὐτόσ, τῆτο ζῆεῖν, καὶ μὴ δύνασθαι εὐρεῖν
καὶ ἀπαγγέλλοντόσ τινοσ αὐτῶ, ὅτι τέλελεύ-
τηκέ τισ αὐτῆσ τῶν φίλων, ἵνα παραγένησαι,
6 σκυθρωπῶσασ καὶ δακρύσασ εἰπεῖν, ἀγα-
θῆ^s τύχη. Δεινόσ δὲ καὶ ἀπολαμβάνων
ἀργύ-

* PAVW. suspicatur τόνον, vsuras, quod pulchre
conuenit

q Nemo enim sobrius fere saltabat: extrema pars
coniuuii saltatio. μεθύειν non extremum gradum ebrietatis
notat, vt in sacris.

r Ex emendatione pariter ac interpretatione CA-
SAVBONI, ad fellas familiaricas s. latrinam publicam
surgens. In publicum prodeuntis atui exonerandae causa
exemplum habes ARIST. eccles. 320. sq. conf. n. 2. f. 4.

s Bene ominandi formula & auspiciandi, vt B. F. f.
bonum factum, quod felix faustumque sit, &c.

ἀργύριον ὀφειλόμενον μάρτυρας ἑ παραλαβείν.
 Καὶ χειμῶνος ὄντος μάχεσθαι τῷ παιδί, ὅτι
 σικύκας ἐκ ἠγόρασε. Καὶ τὰ παιδιά αὐτῶ 7
 παλαίειν ἀναγκάζων καὶ τροχάζειν, εἰς κόπας
 ἐμβάλλειν. Καὶ ἐν ἀγρῷ αὐτὸς Φακῆν ἐφῶν
 δις ἄλας εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλὼν, ἄβρωτον
 παῖσαι. κ. τ. λ.

ιγ. (16)

Περὶ Δεισιδαιμονίας.

Superstitio.

Ἄ μέλει ἡ δεισιδαιμονία δόξειεν εἶναι δειλία
 πρὸς τὸ δαιμόνιον ὃ δὲ δεισιδαίμων τοιῶ- 2
 τός τις, οἷος ἀπονιδάμενος τὰς χεῖρας, καὶ
 περιβράνάμενος ἀπὸ ἱερῶ, δάφνης εἰς τὸ σῶμα
 λαβῶν, ἔτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν καὶ τὴν 3
 ὁδὸν εἰὼν περιδράμη γαλῆ, μὴ πρότερον πορευ-
 θῆναι, ἕως διεξέλθῃ τις, ἢ λίθους τρεῖς ὑπὲρ
 τῆς ὁδῆ διαβάλλῃ^u. καὶ εἰάν ἰδῇ ὄφιν ἐν τῇ οἰ- 4
 κίᾳ, ἱερὸν ἐνταῦθα ἰδρύσασθαι καὶ τῶν λι-
 παρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς τριόδοις παριῶν, ἐκ
 τῆς ληκύθου ἔλαμον καταχεῖν, καὶ ἐπὶ γόνατα
 πεσῶν καὶ προσκυνήσας ἀπαλλάττεσθαι καὶ 5
 εἰάν μὴς θύλακον ἀλφίτων διαφάγη, πρὸς
 τὸν ἐξηγητὴν ἐλθὼν ἐρωτᾶν, τί χρῆ ποιῆν;
 καὶ εἰάν ἀποκρίνηται αὐτῷ, ἐκδῆναι τῷ σκυ-
 τοδέλῃ ἀποβράσαι, μὴ προσέχων τέτοις ἀλλ'
 ἀποτραπείν^x ἐκδύσασθαι καὶ πυκνά δὲ τὴν 6
 οἰκίαν καθαρῆν, καὶ ἔτε ἐπιβῆναι μνήματι,
 ἔτε

^t conf. 10, 11. 5.

^u Ita scripti pro διαβάλλει, quod iam visum CASAV-
 BONO; ut & mox pro σόφιν ὄφιν.

^x Obtemperari CASAVBONO, qui etiam procul
 a se abiiciendi vim habere dicit verbum ἐκδύσασθαι. Alias
 ex aliorum lectione ἐλύσασθαι poterat facile fieri λύσασθαι ex-
 piandi significatione, a qua dicuntur λύματα, de quibus in
 carmine Sibyllino de ludis saecularibus v. 25. apud ZOSI-
 MVM.

- 7 ἔτε ἐπὶ νεκρὸν ἔλθειν, ἔτε ἐπὶ λεχώῃ καὶ ὅταν
 ἐνύπνιον ἴδῃ, πορεύεσθαι πρὸς τὰς ὄνειροκρι-
 τὰς, πρὸς τὰς μάντις, πρὸς τὰς ὀρνιθοσκο-
 πὰς ἐρωτήσων, τίνι θεῷ ἢ θεῶν προσεύχεσθαι
 8 δει; καὶ τελεωθησόμενος πρὸς τὰς ὀρφεοτελε-
 σὰς κατὰ μῆνα πορεύεσθαι μετὰ τῆς γυναί-
 9 κός· εἰὼν δὲ μὴ χολάζῃ γυνή· μετὰ τῆς τί-
 θης καὶ τῶν παιδίων· καὶ ἐπὶ ταῖς τριόδοις
 ἀπελθὼν κατὰ κεφαλῆς λίσσασθαι καὶ ἱε-
 ρείας καλέσας σκίλλῃ ἢ σκύλακι κελεῦσθαι αὐ-
 τὸν περικαθάραι μαινόμενόν τε ἰδῶν ἢ ἐπίληπτον
 Φρίξας εἰς κόλπον πύσσαι γ.

ιδ. (17)

Περὶ μεμφιμοιρίας.

*Querula
 foris suae
 accusatio*

- 1 Ἔστι δὲ ἡ μεμφιμοιρία ἐπιτίμησις παρὰ τὸ
 2 προσηκόν δεδομένη ὁ δὲ μεμφιμοῖρος τοῖ-
 οσδέ τις, οἷος ἀποστείλαντος μερίδα τῆ Φίλα,
 εἰπεῖν πρὸς τὸν Φέροισα, ἐφθονητάς μοι τῆ
 ζωμῆ, καὶ τῆ οἰναρίξ, ἔκ ἐπὶ δεῖπνον καλέ-
 3 σας· καὶ ὑπὸ τῆς ἐταίρας καταφιλέμενος,
 εἰπεῖν, θαυμάζω, εἰ σὺ καὶ ἀπὸ ψυχῆς με
 φιλεῖς καὶ τῶ διὸ ἀγανακτεῖν, ἔ διότι ὑεῖ,
 4 ἀλλὰ διότι ὑστερον· καὶ εὐρών τι ἐν τῇ ὁδῷ βα-
 λάντιον εἰπεῖν, ἀλλ' ἔ θησαυρὸν εὐρηκα εἰδέ-
 ποτε καὶ πριάμενος ἀνδράποδον ἄξιον, καὶ
 πολλὰ δειθῆεις τῆ πωλῆντος, θαυμάζω, εἰ-
 5 πεῖν, ὅτι ὑγιᾶς ἔτω ἄξιον εἰνῆμαι· καὶ πρὸς
 τὸν εὐαγγελιζόμενον, ὅτι υἱός σοι γέγονεν, εἰ-
 πεῖν, ὅτι ἂν προσηῆς, καὶ τῆς ἐσίας τὸ ἥμισυ
 6 ἀπέσῃ, ἀληθῆ ἔρεῖς καὶ νίκην † νικήσας,
 καὶ

γ Epilepsiam esse morbum, qui despicitur, in *Chresom.
 Pliniana* copiose ostensum.

† Δίκην conī. SYLB. & CASAVB.

καὶ λαβὼν πάσας τὰς ψήφους, ἐγκαλεῖν τῷ
 γράφῃ. ² τὸν λόγον, ὡς πολλὰ παραλελοιπό-
 τι τῶν δικαίων καὶ ἐράνης ^a εἰσενεχθέντος παρα 7
 τῶν φίλων, καὶ φήσαντός τινος, ἰλαρὸς ἴσθι,
 καὶ πῶς, εἰπεῖν, ὅτι δεῖ τὸ ἀργύριον ἀπο-
 δῆναι ἐκάσῳ, καὶ χάρις τῶν χάρις ὀφείλειν
 ὡς εὐηργετημένον.

16. (18)

Περὶ ἀπιστίας.

Diffidentia.

"Ἐστὶν ἀμέλει ἀπιστία ὑπόληψις ἀδικίας κατὰ
 πάντων ὁ δὲ ἀπιστος τοῖστί τις, οἷος ²
 ἀποσεύλας τὸν παῖδα ὀφωνήσοντα, ἕτερον
 παῖδα πέμπειν πεισόμενον πόσῃ ἐπρίατο
 καὶ φέρων αὐτὸς τὸ ἀργύριον κατὰ γάδιον
 ἀριθμῆναι πόσον ἐσὶ καὶ τὴν γυναῖκα τὴν αὐτῆ 3
 ἐρωτᾶν κατακείμενος, εἰ κέκλεικε τὴν κιβω-
 τὸν, καὶ εἰ σπημανταὶ τὸ κοιλιόχιον, καὶ εἰ
 ὁ μοχλὸς εἰς τὴν θύραν τὴν αὐλείαν ἐμβέβλη-
 ταὶ καὶ εἰ ἐκείνη Φῆ, μὴδὲν ἦτιον αὐτὸς 4
 ἀνασᾶς γυμνὸς ἐκ τῶν σρωμάτων, καὶ ἀνυ-
 πόδητος, τὸν λύχον ἀψας, ταῦτα πάντα
 περιδραμῶν ἐπισκέψασθαι, καὶ ἔτω μόλις
 ὑπὲρ τυγχάνειν. Καὶ τὸς ὀφείλοντας αὐτῷ 5
 ἀργύριον, μετὰ μαρτύρων ἀπαιτεῖν τῆς τό-
 κης, ὅπως μὴ δύναντο ἐξαρνοῦ γενέσθαι, καὶ
 τὸ ἱμάτιον δὲ ἐκδῆναι δεινός, ἔχ ὅς αἰς ^b βέλ-
 τισα

² Solenne fuisse scriptas ab aliis orationes ediscere, vel ex Socratis victimis constat, cui attulit orationem *Lyfias*, quam, si ei videretur, edisceret, ut ea pro se in iudicio uteretur. C. I. C. de orat. 1, 54.

^a Quid rei esset *ἔρανος*, & quale collationis genus non potest ignorare, qui hunc locum cum *NEPOTIS Epaminonda* c. 3. contulerit.

^b Vulgo *ἔχ ὅς βέλτιστα* &c. Credo ego vicinitatem soni articulum *δς* extriuisse. Magnus *CASAVEBONVS*

τισα ἐργάζηται, ἀλλ' ἔταν ἢ ἄξιος ἐγγυητῆς
τῆ γναφῆως. κ. τ. λ.

15. (21)

Περὶ μικροφιλοτιμίας.

Honoris au-
cupium e re-
bus frivolis.

Η δὲ μικροφιλοτιμία δόξειεν εἶναι ὄρεξις
2 τιμῆς ἀνελεύθερος ὁ δὲ μικροφιλοτι-
μος τοιῷτός τις, οἷος σπερδάσαι ἐπὶ δεῖπνον
κληθεὶς παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα καθήμε-
3 νος δειπνῆσαι καὶ τὸν υἱὸν ἀποκείραι^c παρα-
γαγῶν εἰς Δελφούς^c καὶ ἐπιμεληθῆναι δὲ, ὅπως
4 αὐτῷ ὁ ἀκόλῃδος Αἰθιά^d ἔσαι καὶ ἀποδῆς
μῶν ἀργυρίαι, κοινὸν ποιῆσαι^d ἀποδῆναι^d καὶ
βῆν^e θυσας, τὸ προμετωπίδιον ἀπαντικρῶ
τῆς εἰσόδου προσπατῆσαι^e λαεῦσαι, σέμμασι με-
γάλοις περιδήσας, ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν
5 ὅτι βῆν^e ἔθυσε^e καὶ πομπεύσας δὲ μετὰ τῶν
ἰππέων, τὰ μὲν ἀλλὰ πάντα ἀποδῆναι τῷ
παιδί^f ἀπενεγκεῖν οἰκάδε, ἀναβαλλόμενος^e δὲ
6 θοιμάτιον, εἰς τὴν ἀγορὰν περιπατεῖν καὶ
κυναρίαι δὲ τελευτήσαντος αὐτῷ, μνήμα ποιῆ-
σαι, καὶ σηλίδιον ποιήσας ἐπιγράψαι, Κ Λ Α-
ΔΟΣ^f ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ^f καὶ ἀναθεῖς δακτύ-
λιον

vult ex φ pro εκ κεινω δς. Sed fateor, me vix illud conco-
quere. Casus obliquos ita permutari tralaticium est, e. g. περὶ
ἂν δέδωκας μοι pro κεινων δς &c. sed de recto ἐπὶ χεῖν liceat,
dum exemplum offeratur certius.

s Nempe comam, quam ponerent iuvenes, eam
Deo alicui consecrari apud Graecos pariter ac Romanos
moris fuit.

d Quasi ipsi e metallis pecunia redeat.

e Haec ipsa ἀναβαλλὸν ad habitum equestrem pertinet
credo, e qua nimirum apparet, equo vectum esse qui ita
reiecit vestem, ut apud nos ocreati, & eum scutica, am-
bulant nonnulli.

f Poetica voce utitur, pro sohole cum ponit κλέδον
id ipsum quoque μικροφιλοτιμίας.

λιον χαλκῶν ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ, τῆτο ἐκτρί-
 βειν φεφανῶν καὶ ἀλείφουσαι ὁσημέραι ἀμέ- 7
 λει δὲ καὶ συνδιοικήσασθαι παρὰ τῶν πρυτα-
 νέων, ὅπως ἀπαγγείλῃ τῷ δήμῳ τὰ ἱερά, καὶ 8
 παρασκευασάμενος λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ
 ἐσεφανεμένος παρελθὼν εἰπεῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, ἐθύομεν πρυτάνεις τὰ ἱερά τῇ μηρὶ τῶν
 Θεῶν ἄξια καὶ καλὰ, καὶ ὑμεῖς ἐκδέχεσθε τὰ
 ἀγαθὰ καὶ ταῦτα ἀπαγγείλας ἀπιὼν διη-
 γήσασθαι οἴκαδε τῇ ἑαυτῆς γυναικί, ὡς καθ'
 ὑπερβολὴν εὐημερεῖ.

12. (25)

Περὶ Δειλίας.

Timiditas.

Ἀμέλει δὲ ἡ δειλία δόξειεν αἰετὶ εἶναι ὑπειξίς 2
 τῆς ψυχῆς ἔμφροτος· ὁ δὲ δειλὸς τοιαύ-
 τός τις, οἷος πλέων, τὰς ἀκρας φάσκειν ἡμιο-
 λίας εἶναι καὶ κλυδωνίαις γενομέναις ἐρωτᾶν, εἰ 3
 τις μὴ μεμύηται τῶν πλεόντων; καὶ τῆς κυ-
 βερνήτης ἀνακόπλοντος, πυνθανέσθαι εἰ μεσο-
 πορεῖ; καὶ τί δοκεῖ αὐτῷ τὰ τῆς Θεῆς, καὶ
 πρὸς τὸν παρακαθήμενον λέγειν, ὅτι φοβεῖται 4
 ἀπὸ ἐνουπνίας τινός, καὶ ἐκδύς διδόναι τῷ παιδὶ
 τὸν χιτωνίσκον, καὶ δεῖσθαι πρὸς τὴν γῆν προσ-
 αγειν αὐτόν. Καὶ φρατευόμενος δὲ προσκα- 4
 λεῖν πάντας πρὸς αὐτόν, καὶ πάντας πρῶτον
 περιιδεῖν, καὶ λέγειν, ὡς ἔργον διαγνώσῃαι ἐστὶ,
 πότεροί εἰσιν οἱ πολέμοιοι καὶ ἀκρῶν κραυ- 5
 γῆς, ὄρων ἀπίπλοντας, εἰπεῖν πρὸς τὰς παρε-
 σθηκότας, ὅτι τὴν σπάθην λαβεῖν ὑπὸ τῆς 6
 σπαθῆς ἐπελάθεται καὶ τρέχειν ὑπὸ τὴν

σκη-

g Hoc non ad metum modo generatim pertinet, sed
 speciatim ad δεισιδαιμονίαν, de qua modo dictum. Compa-
 rare iuvat, quas in Ionae naui acta sunt.

- σκηνήν, καὶ τὸν παῖδα ἐκπέμψας, κελεύειν
 προσκοπεῖσθαι, πᾶ εἰσὶν οἱ πολέμιοι; καὶ ἀπο-
 κρύψας αὐτὴν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, εἶτα
 7 διατρίβειν πολὺν χρόνον καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ὄρων
 τραυματίαν προσφερόμενον τῶν φίλων, προσ-
 δραμεῖν, καὶ θαρρῆν κελεύειν, καὶ τῆτον
 θεραπεύειν, καὶ περισπογγίζειν, καὶ μύϊας
 σοβεῖν, καὶ πᾶν μᾶλλον ἢ μάχεσθαι τοῖς πο-
 8 λεμίοις· καὶ τῆ σαλπικῆ δὲ πολεμικὸν ση-
 μῆναντος, καθήμενος ἐν σκηνῇ, ἄπαυ' ἐς
 κόρακας, ἐκ εἰσείας τὸν ἀνδραποῦν ὕπνῃ λα-
 9 βεῖν, πυκνὰ σημαίνων· καὶ αἵματος δὲ ἀνά-
 πλεως ἀπὸ τῆ ἀλλοτρίης τραύματος, ἐντυγά-
 νειν τοῖς ἐκ τῆς μάχης ἐπανίστι, καὶ διηγεί-
 10 νειν, ὡς κινδυνεύσας σέσωκε τὸν φίλον· καὶ
 εἰσάγειν πρὸς τὸν κατακείμενον σκεφομένους
 τὲς φυλέτας καὶ τὸν δῆμον, καὶ τῆτων ἅμα
 ἐκάστω διηγείσθαι, ὡς αὐτὸς αὐτὸν ταῖς αὐτῆ
 χερσίν ἐπὶ σκηνήν ἐκόμισεν.

